

NISKASTEN SUKUSEURAN
JÄSENLEHTI 1/2017

NISKASET

Puheenjohtajan tervehdys

Uudisraivaajan henkeä

Olin pääsiäisen tienoolla Venäjällä. Menomatka kesti täältä Varsinais-Suomesta Länsi-Inkeriin noin 12 tuntia. Venäjän rajalla oli ruuhkaa, joten odottelimme passintarkastukseen ja tulliin pääsyä yli 4 tuntia. Aika tuntui pitkältä.

Ilmat vaihtelivat aurinkoisesta sakeaan lumipyryyn.

Esi-isäni, Lauri Juho Niskanen teki Paavo Ruotsalaisen kanssa toisenlaisen matkan Pietariin. Heränneille oli annettu sakkorangaistus luvattomasta seurojen pidosta. Tämän heränneet katsoivat olevan epäoikeudenmukaista. Kun asia ei selvinnyt lähempänä, lähetettiin Niskanen ja Ruotsalainen selvittämään asiaa keisari Aleksanteri I:lle. Kuinka kauan matka Iisalmesta Pietariin kesti, ei ole tietoa. Matka tuotti tuloksen: Sakot korvattaisiin keisarin kassasta. Tarvemmin tästäkin matkasta voi lukea "Uudisraivaajan henkeä" kirjasta.

Kirjan alkuosa, Niskasén suvun tarina on katsaus viidensadan vuoden historiaan kiehtovalla tavalla kerrottuna. Helpoksi sukutaulujen selaamisen tekee, että kirjan ensimmäisessä osassa on luettelo ja sukutaulujen osuus on toisessa osassa.

Kirjan valmistuminen ei lopeta sukutietojen keräämistä ja mahdollisien virheiden kor-

jaamista sukutietokantaan. Joka hetki teemme uutta historiaa, joita on hyvä saada koottua tulevia sukupolvia varten.

Tullessani isoäidiksi aloin pitää päiväkirjaa ensimmäiselle lapsenlapselleni. Asuimme silloin ja asumme nytkin eri maissa. Lapsenlapseni on nyt kuusitoistavuotias. Lukiesamme yhdessä vanhoja, hänen lapsuusaikaisia päiväkirjoja huomaan, kuinka nopeaa on ollut maailmamme muutos. Ilmoitusta lapsenlapsemme syntymästä odotimme lankapuhelimen vieressä. Kuuluvuus Suomesta Venäjälle oli heikko.

"hämmennys valtaa usein tajuntamme. Niin nopeaa on muutos maailmamme" lauletaan virressä.

Tämän muutoksen keskellä on hyvä lukea, kuinka edelliset sukupolvemme ovat selvinneet muutoksista, sodasta, tai sopeutumisesta uuteen kotimaahan ja kulttuuriin, uudestaan alkamisesta. Uudisraivaajan henkeä on tarvittu ja tarvitaan edelleen.

Helvi Klemetti
Puheenjohtaja

Suovanlahden Niskasia

Pohjoinen Keski-Suomi, mm. Viitasaari ympäristöineen on ollut hämäläisten, savolaisten ja karjalaisten erämaa-aluetta. Tänne ovat esi-isämme tulleet vesiteitse yli sata kilometriä pitkää Keitelejärveä pitkin. Täällä he ovat kalastaneet ja metsästäneet kesäaikana ja palanneet sitten talven tullen saaliineen omille asuinsijoilleen. Tänne he olivat rakentaneet omia erämaatupiaan ja vähin erin jääneet pysyvästikin asumaan. Jo 1690-luvulla tiedetään Viitasaaren Suovanlahdella olleen Niskanen-niminen talo, samoin pohjoisempana nykyisen Pihtiputaan alueella Niskala-talo. Isossa jaossa 1700-luvun puolivälin jälkeen valtio otti haltuunsa suuret metsäalueet ja pysyvän asujaimiston saamiseksi perustettiin kruununtiloja. Suovanlahden Suovanniemellekin tuli tiloja, joiden palvelusväkeen on tiettävästi kuulunut sukumme esi-isä PÅHL MATSSON NISKAIN (Paavo Matinpoika Niskanen).

V:sta 1711 lähtien oli seurakunnassa merkitty ylös tiedot vihityistä, morsiamen ja sulhasen kotikylät ja heidän siviilisäätynsä.. Niinpä tiedämme edellä mainitun Paavo Niskasen avioituneen v. 1728 suovanniemeläisen palvelustytön Anna Rekosen kanssa. Heille syntyi kuusi lasta, joista yksi kuoli alle 10-vuotiaana. V 1747 Anna-äiti kuoli pistokseen alle 40-vuotiaana nuorimman lapsen ollessa vasta 2-vuotias ja vanhin oli 14-vuotias. Vielä samana vuotena Paavo-isä hakeutui uudelleen naimisiin 23-vuotiaan lesken Maria Liimataisen kanssa, koska nainen talossa oli talonpidon kannalta ja suuren lapsilauman kanssa välttämätöntä. Marialle ja Paavolle syntyi sitten seitsemän lasta, joista kaksi kuoli aivan pienenä. Paavon I avioliitosta syntyneitä lapsia tiedetään asuneen jälkeläisineen ainakin Vesannon ja Keiteleen alueella. Allekirjoittaneen sukuhaara löytyy taas Paavon II avioliiton jälkeläisistä.

Kun sitten Marian ja Paavon lastenlapset tulivat työikään ja menivät naimisiin, maatalous ei enää pystynyt takaamaan kaikille toimeentuloa. Talot

eivät ottaneet uutta työvoimaa ja metsätyötkin olivat pysähdyksissä. Suomessa niin kuin muuallakin maailmassa oli talouslama. Yksi Marian ja Paavon jälkeläisistä, Juho - niminen poika, asui torpparina Viitasaaren Suovanlahdella Nurmelan talon Pikkula - nimisessä torpassa. Hän oli avioitunut suovanlahtelaisen Amalia Kinnusen kanssa. Heillä oli 8 lasta ja tästä sisarusarjasta on sitten allekirjoittaneen isäkin. Torpparilla ja hänen perheellään oli päivätyövelvollisuus talolle. Perheen elättämiseksi torppari sai pitää paria kolmea lehmää ja viljellä mökin ympärillä olevaa pientä peltotilkkua. Kun viljaa saatiin vähän, isäntä maksoi yhä vähemmällä viljamäärällä työmiehen työt. Ruokaa ei kerta kaikkiaan ollut ja jouduttiin turvautumaan pettuleipäänkin. Näissä vaikeuksissa yksi lapsista kuoli 23 - vuotiaana. Toiset lapset lähtivät etsimään toimeentuloaan muualta, koska kotikylältä sitä ei löytynyt. 1800-luvun lopulla oli tullut helpotuksia lähinnä palvelusväelle ja maattomille: heille sallittiin paikkakunnalta toiselle muutto. Sahateollisuus alkoi kehittyä, erilaista kauppaa sai harjoittaa ja metsä- ja uutto työt lisääntyivät. Vapaata työvoimaa oli nyt helposti saatavana. Niinpä Paavonkin jälkeläisistä osa lähti perheineen työn hakuun etelän kaupunkeihin ja sinne, missä alkoi saha- ja tehdasteollisuutta. Muutettiin pois Viitasaarelta Pohjanmaalle, Keitelelle, Pielavedelle, Äänekoskelle, jopa Ruotsiin ja Amerikkaan saakka. Tästä sisarusarjasta Helmi-tyttö siirtyi palvelijaksi etelä-Suomeen ja Uno Äänekoskelle, josta oli muodostunut teollisuusyhdyskunta ja Veikko sai työtä Konginkankaalta. Vilho, isäni, jalkainvalidina ei pystynyt raskaaseen työhön ja näin hän opetteli suutarin ammatin siirtyen veljensä perässä Äänekoskelle. Kaksi pojista, Väinö ja Paavo, kuolivat sodassa ja heistä Väinöltä jäi kolme pientä sotaorpoa. Väinön leski lapsineen jäi sitten asumaan Pikkulan torppaan, jonka he lunastivat itselleen.

Miten täältä Viitasaaren Suovanlahdelta sitten lähdettiin maailmalle? Tämä on ollut syrjäistä

erämaaseutua. Kulkuyhteydet sinne ovat olleet huonot. Kulkukelpoiset vesistöt olivat tärkeitä kulkureittejä ja niinpä laivaliikenne Viitasaaren Keitelelohjasta Suolahteen alkoi v 1888. Keitelemiminen laiva, sittemmin Kömi, Viitasaari ja Ylä-Keitele, kulki tätä väliä pari kertaa viikossa edestakaisin. Ylä-Keitele-laiva pystyi ottamaan 180-250 matkustajaa. Laiva poikkesi Suovanlahdella Ukonniemessä ja näin tällä laivalla isänikin samoin kuin hänen veljensä matkustivat Suolahteen ja siitä edelleen Äänekoskelle. Laivaliikenne päättyi v. 1948. Äänekoskelainen liikennöitsijä Onni Lustig aloitti linja-autoliikenteen välillä Äänekoski - Viitasaari ja sittemmin reitti jatkui Elis Hirven liikennöimänä aina Suovanlahdelle ja Haaralaan saakka. Näin Suovanlahti kyläkuntana ei ollut enää kaukana muusta maailmasta. Sinne oli tullut jo 1900-luvun vaihteessa oma osuuskauppa ja osuuskassa sekä oma meijeri ja sen yhteyteen mylly, oli oma koulukin.

Pula-aika oli pahimmillaan, kun isäni Uuno-veli nuorikkoineen tuli Äänekoskelle työn hakuun. Heillä oli kuitenkin uskoa huomiseen ja toivoa paremmasta sekä tietoa siitä, että parempaan pääsee vain tekemällä kovasti työtä. Äänekosken tehtaalta saatiin työtä: nuori vaimo lastasi halot ja puoliso kärräsi ne eteenpäin. Perheeseen syntyi 6 lasta: viisi poikaa ja yksi tyttö. Työnteon ihmeellisen voiman vanhemmat, varsinkin isä, opetti lapsilleen. Mutta metsästä, omasta vapaudesta tulleen isän oli vaikea oppia toisen käskyläiseksi ja näin hän haaveili omasta tilastaan, jossa on vapaus tehdä työtä omana herranaan. Niinpä hän toteutti haaveensa ryhtyen pellonraivaajaksi Konginkankaalle. Koti oli vaatimaton, mutta hyvä koti, siisti koti. Ei siellä kirjoja paljon luettu, ei niitä sinne hankittu, mutta radiota kuunneltiin. Isän ajatukset ja kirjoitukset olivat sitten pellonojina, kynnettyinä vakoina ja halkopinoina. Äidin laulut ja iltasadut taas pesemisenä, parsimisena, paikkaamisena, lämpimänä leipänä ja höyryävänä keittokattilana. Yksi tässä perheessä kasvaneista lapsista pääsi omien sanojensa mukaan ruokailemaan herraspöydässä. Hän pääsi parempiosaisen joukkoon, vaikka oli käynyt korkeakoulunsa

savotoilla ja uitoissa. Hän on elokuvaohjaaja Mikko Niskanen, taiteilijaprofessori ja professori. 13-vuotiaana 1942 hän lähti maailmalle, kun ei enää jaksanut kuokkia isänsä pelloilla.

Minun isäni Vilhon syntymästä tuli 17. p:nä toukokuuta 2013 kuluneeksi 110 vuotta. Hän kävi korkeakoulunsa taas oman kotikylänsä Suovanlahden työväentalolla. Hän otti osaa talon rientoihin viulua soittavana pelimannina, näyttelijänä tai muuna puuhamiehenä. Hän oli monessa kokouksessa asioitten hoitajana ja eteenpäin viejänä, oman kotikylänsä edustajana. Hänen oppikirjanaan oli v. 1922 painettu "Työväen tietokirja", jossa käsiteltiin mm työväestön asutokysymyksiä, työaikalakia, työttömyyttä, työväen vakuutusta, demokratiaa jne. Äänekoskelle hän muutti v. 1937 ja avioitui kotikylältään kotoisin olevan pienitallisen tyttären kanssa. Aluksi he olivat Äänekosken työväentalon vahtimestarina ja siellä tuleva elokuvaohjaaja Mikko katsoi elokuvansa setänsä kanssa. Siinä Mikon korvan juuressa pyöri ja surisi ensimmäisen kerran elokuvakone, kun kuvaa katsottiin kuvan näyttäjän kopissa pienestä aukosta. Siitäköhän Mikko sai kipinän elokuva-alalle?

Minunkin ensimmäinen kotini on ollut tuo työväentalo, mutta kohta meillä oli jo ihan oma talo ja sen yläkerrassa isän suutarinverstas. Meidät lapset tunnettiin suutarin lapsina ja isä oli hyvä suutari. Senkin takia meillä kotona kävi paljon vieraita, mutta myös kuuntelemassa radiota - ei kuuntelemassa kuunnelmia ja Kalle Kustaa Korkin seikkailuja, vaan nykykielellä sanottuna opetusohjelmia seuraamassa, ns. pienoisperlamentin istunnoissa ja "pyöreän pöydän henkisissä turnajaisissa". Kuullusta sitten keskusteltiin yhdessä kuuntelemaan tulleet ystävien ja puolue-tovereitten kanssa. Isä oli puhujana monissa raittiusjuhlissa ja vappujuhlissa, on palkittukin puhujana puhetaidon kilpailuissa esim. runokirjoilla. Näitä kirjoja oli sitten meidän kirjahyllyssä ja lisäksi monta osaa käsittävä tietosanakirja, Kiven seitsemän veljestä ja jokamiehen sivistys-sanasto, jonka kirjan merkinnän mukaan olemme

ostaneet isälle lahjaksi.

Millainen on Suovanlahdelta sukujuurensa saanut Niskanen luonteeltaan ja olemukseltaan? Hän on suoraryhtinen ja päättäväisen näköinen. Hänellä on halu toteuttaa itseään, mutta ei ole ensimmäisten marssijoitten joukossa. Hän uurastaa viimeiseen saakka päästäkseen päämääräänsä. Hän tutkii ja miettii pitkään, mitä sanoo ja kun sitten sanoo, siihen ei ole korjaamista. Hänessä on jotakin hyvin herkkää, tiettyä kansanomaista taiteellisuutta. Hän on tässä persoonallinen oman tiensä kulkija. Hän haluaa pitää jotakin omasta itsestään salassa; jotakin siellä sydämen sopukassa - pääseekö sinne koskaan kukaan kurkistamaan. Vanhempani olivat lähtöisin vaatimattomista ja köyhistä oloista. - mutta mitä on köyhä? Onko se

sitä, ettei ole jättää lapsilleen maita ja mantuja tämän elämän päättyä? Tässä mielessä isä oli köyhä. Mutta kuitenkin minunkin isäni on jättänyt testamentin, jonka tosin sain vasta 44 vuotta isän kuoleman jälkeen. Se sisälsi vain yhden lauseen: "Olkaa aina niiden puolella, joille ei elämä hymyile". Sitä ei merkitty perukirjaan eikä siitä ole vielä tullut perintöveroa. Mutta sen toteutumisesta on valvottu tietämättämme. Toivon, että me perinnön saaneet olemme osanneet käyttää sitä oikein työssämme ja nyt eläkeläisinä arkipäivän tehtävissä. Ja osaisimmepa siirtää tämän perinnön taas omille lapsillemme: olkaa aina niiden puolella, joille ei elämä hymyile.

ALLI MOKKILA os. Niskanen

VESANTO

*Parhaimmat
Onnentoivotukset
Äideille!*

www.niskaset.info

www.niskanen.net (Kainuun Niskaset)

Toimitus pyytää sukuseuran jäseniltä ja lukijoilta joulukuun lehdessä julkaitavaksi tarinoita, haastatteluja, pakinoita, runoja, aforismeja, valokuvia – kaikkia mahdollisia tuotoksia.

Niskaset ja DNA-testit sukututkimuksen apuna

DNA-tutkimusta voidaan hyödyntää asiakirjoista löydettyjen sukulinjojen varmistamisessa – joskus teorit voivat kumoutuakin. Savossa ja Karjalassa sukunimet yleensä periytyivät isältä pojalle ja eivät ole olleet taloihin sidottuja kuten läntisen sukunimikäytännön alueella. Poikkeuksiakin aina on: nimet ovat tulleet joskus äidinpuolelta, kuten aviottomien lasten tapauksissa ja silloin tällöin on kotivävy voinut ottaa appensa nimen. Sukupolvien kuluessa kasvaa luonnollisesti myös riski siitä että joku isälinjaan kirjattu ei olekaan poikansa biologinen isä.

DNA:n avulla voidaan saada selville myös asiakirjojen puutteellisuuden vuoksi vaikeasti yhdistettäviä sukuhaaroja. Näitä ovat erityisesti suvun kanta-seuduilta muualle muuttaneet sukuhaarat. Eri sukuhaaroilla saattaa olla ominaisia markkereita joiden avulla voidaan hahmottaa mihin sukuhaarakokonaisuuteen alahaarat kuuluvat. Myös varhaisen asutushistorian tutkimisessa DNA:sta on suuri apu.

Isälinjan DNA-testejä on kahta tyyppiä: STR- ja SNP-pohjaiset. STR-testeissä testataan markkereita jotka ovat DNA:n emäsparien toistokertoja. SNP-testeissä testataan yksittäisten emäksen muutoksia. STR-mutaatiot ovat herkempiä ja tulokset siksi monitulkintaisempia. STR-testeistä yleisin ja monesti riittävä on 67 markkerin testi. SNP-testiä tarvitaan kun hahmotetaan suurta kuvaa asutushistoriassa ja eri sukujen välillä.

Y-kromosomi siirtyy suoraan isältä pojalle; jos sukunimilinjassa on välissä yksikin nainen, vaihtuu isälinjan suku. Isälinjan testi on siten lahjomaton, se kertoo aina totuuden. Y-kromosomin tutkimuksen vaatimuksena on luonnollisesti se että testattavan on oltava mies, sillä vain miehillä on Y-kromosomi. Naisen sukupuolikromosomithan ovat XX kun miehellä ne ovat XY. Muiden kromosomien geenit sekoittuvat perusteellisesti kerran sukupolvessa. Y-kromosomi taas pysyy – mutaatioita lu-

kuun ottamatta – muuttumattomana polvesta toiseen. Siinä on vain muutama toimiva geeni. Perimäainekseltaan Y-kromosomi ei ole siten erityisen merkittävä. Se ei kuitenkaan vähennä sen merkitystä sukututkimuksen oivana työkaluna.

Isälinjat on jaettu haploryhmiin. N-haploryhmä on yleisin Suomessa ja Pohjois-Venäjän suomensukuisten kansojen keskuudessa. Suomalaiset eroavat muista Euroopan kansoista (esimerkiksi jo saamelaisistakin) sikäli, että meillä on periaatteessa vain kaksi Y-kromosomin haplotyyppiä (N, jonka omistaa 60 – 70 % suomalaisista miehistä) ja läntinen I, jonka osuus on hieman yli 30 %.

Niskasista on tällä hetkellä viisi isälinjan 67 markkerin testiä. Heistä kolme edustaa Ruotaanlahden Niskasten sukuhaaraa, yksi Lammassalon Niskasia ja yksi Viitasaaren Niskasia. Ruotaanlahden Niskasten aiemmat juuret menevät myös Lammassalon Niskasiin ja Viitasaaren sukuhaara tuli Pihtiputaalta Viitasaaren Suovanniemelle. Myös Pihtiputaan Niskaset olivat jo asiakirjojen perusteella samaa lammassalolaista alkuperää – tämän Viitasaaren Niskasten hiljattain valmistunut DNA-tulos vahvisti. Niskasten suvusta on myös valmistumassa ensimmäinen SNP-pohjainen BigY-testi. Sen avulla voidaan selvittää isommassa kuvassa asutushistoriaa ja Niskasten suhteita muihin lähimpiin sukuihin – mennään siis ajalle ennen sukunimiä.

DNA-testatut Niskaset ovat keskenään samaa isälinjaa – siis polveutuvat samasta Niskanen-nimisestä kantaisästä. Asiakirjoista tehdyt sukujuonnot on aina syytä varmistaa DNA-testeillä. 1500 – 1600-luvun asiakirjat ovat puutteellisia ja vaikeimmissa tapauksissa sukujuonnot ovat korkeintaan valistuneita arvauksia. Erityisen vaikeita oikeaan perheeseen yhdistettäviä ovat 1700-luvun alkupuolen ruotusotilaat. Niskastenkin suvussa on näitä sukuhaaroja, ja varmuudella oikeaan isään yhdistäminen on mahdotonta, yleensä edes patronyymiä (isännimeä) ei mainita. Jos sukuhaaroista olisi laa-

jasti DNA-testejä, voidaan toisilleen kaukaisten sukuhaarojen välillä tehdä erotteluja: monesti löytyy rajaavia markkeriarvoja ja jotkut sukuhaarat voidaan osoittaa toisilleen läheisimmäksi. Samoin on mahdollista osoittaa joitakin sukuhaaroja toisten alahaaroiksi. Tässä yhdistyy asiakirjalähtöinen sukututkimus ja DNA-tutkimus.

Vaikka Niskasten tuore sukukirja on juuri ilmestynyt, ei sukututkimus ole koskaan valmis. Aina löytyy uusia sukuhaaroja ja DNA:n avulla voidaan varmentaa sukujuontoja – ja jos DNA osoittaa muuta kuin asiakirjat, tehdä korjauksia sukujuontoa. Nis-

kasten sukuhaarojen polveutumisten varmistamiseksi suosittelen kaikkia vähänkin asiasta kiinnostuneita tilaamaan Family Tree DNA:n Suomi DNA-projektin kautta 67 markkerin DNA-testin.

Tilaamiseen jälkeen sähköpostiin tulee kuusinumeroinen kit-numero ja salasana joiden avulla pääsee kirjautumaan omille sivuille josta voi seurata milloin tulos valmistuu ja voi aikanaan nähdä valmiit tulokset. Odotusaika on kaikkiaan muutamia kuukausia, vaihteluväli on noin kolmesta kuukaudesta pisimmällä puoleen vuoteen.

Testipaketissa on mukana kaikki tarvittava.

Testipaketti tulee noin parin viikon kuluessa kotiin ja mukana on kaikki tarvittava näytteenottoon. Molemmista sisäposkista kaaputetaan sylkinäyte. Ennen näytteenottoa on syytä olla syömättä, juomatta ja hampaita pesemättä vähintään tunnin ajan. Poski kerrallaan kaaputetaan mukana tulleilla näytepuikoilla minuutin verran posken sisäpinnasta sylkeä ja tämän jälkeen puikon päässä oleva harja pudotetaan puikon yläpäästä nappia painamalla koeputkeen. Mukana olevaan lappuun merkitään omien vanhempien alkuperämaa ja allekirjoitetaan paperi. Näin testitulosta voi verrata

muihin näytteisiin. Putkilot laitetaan mukana tulleeseen Minigrip-pussiin ja kaikki laitetaan palautuskuoreen jossa on osoite valmiina. Paketti kannattaa lähettää tavallisena kirjeenä, vaikka FTDNA (Family Tree DNA) suosittelee pakettina lähettämistä. Postista on hyvä pyytää mukaan tullin tarra. Allekirjoittaneelta saa tarvittaessa lisäohjeita DNA-testejä varten.

Mikkelissä 6.4.2017
Ari Kolehmainen
kolehmainen.ari@gmail.com

UUDISRAIVAAN HENKEÄ – NISKASEN SUVUN TARINA

on kiehtova aikamatka läpi Suomen historian 1500-luvun alusta tähän päivään. Niskasten suvun vaiheita seurataan läpi vuosisatojen, yhteiskunnan alati muuttuessa. Niskaset ovat monessa mukana, eivät välttämättä niitä jotka hakeutuvat parrasvaloihin paistattelemaan, vaan niitä tolkun ihmisiä, jotka toimivat tiukoissakin tilanteissa vahvana lenkkinä osana toimivaa yhteiskunnan ketjua.

Teos koostuu kahdesta eri kirjasta. Ensimmäisessä osassa tutkija Maritta Pohlin sujuva teksti vie lukijan kaskiviljelyn kautta suvun levittäytymiseen korpiseuduille ja monien vaiheiden jälkeen kaupunkeihin ja aina tähän päivään saakka. Toinen osa sisältää suvun kantaisä (taulu 1) Paavo Niskasesta alkaen 4740 eri perheistä koostuvaa sukutaulua. Myös sukutauluosa sisältää runsaasti kuvia, tarinoita ja kerrontaa.

Kuuluisuuksien kelkassa

Tarinoissa lasketaan ajattelemattomasti Kekkosen ohi hiihtolenkillä, annetaan Ronald Reaganille talousneuvoja, kestitetään Juhani Ahoa ja Venny Soldan-Brofeldtiä ja opastetaan Ilmari Kianto tai Johan Ludvig Runebergia. Elias Lönnrot sai Niskasilta apua perusrunojen ja kontaktien keräämiseen ja lahjoitti kiitokseksi Kalevalan ensipainoksen. Matkataan Aleksanteri I:n luokse. Lieksan suolanhakureissulla kuollaan viinaan. Ollaan mukana lukuisissa sodissa, muutetaan Venäjälle tai Amerikkaan, levitetään herännäisyyttä Paavo Ruotsalaisen kanssa ja ollaan mukana konikapinassa. Juostaan olympialaisissa Emil Zatopekia vastaan. Ohjataan elokuvia ja saadaan palkintoja.

Elämä koettelee – tolkun ihmiset pärjäävät aina

Ajoittain leipä on tiukkaa ja pirtun salakuljetustakin joudutaan kokeilemaan. Rakennetaan uusia tupia ja raivataan peltoja. Suvussa on paljon kuuluisia nimiä, poliitikkoja, johtajia, tutkijoita sekä kulttuurin ja urheilun ammattilaisia. Kirjan punainen lanka on kuitenkin tarina tavallisista tolkun Niskasista, joiden rooli on olla toimivana palasena kehittyvässä yhteiskunnassa ja mukautua sen muutoksiin.

Niskasten tarina on hyvin maanläheinen kertomus Suomen noususta 1500-luvulta vuoteen 2017. Niskaset eivät suhtaudu maailmaan epäillen, muttei toisaalta myöskään pullistellen. Mieluusti autetaan heikommassa asemassa olevia. Katse suuntautuu avoimin silmin kaikkiin suuntiin. Kirja ei ole tarina supersankareista, vaan kertomus työteliäistä vaatimatonta tolkun ihmisistä – raivaajan hengessä.

Kirjan hinta on sukuseuran jäsenille 80 € ja muille 100 €. Lisäksi tulee pakkaus- ja postituskulut, mikäli kirjat halutaan lähimpään postitoimipaikkaan.

www.niskaset.info
www.facebook.com/niskastensukuseura
Niskasten Sukuseura ry
Näätätie 16 A, 00800 HELSINKI
rekisteri.niskanen@kolumbus.fi

"Hei,
Kävin eilen hakemassa kirjat postista.
Vaikka luen melkoisesti, imaisee tietokirja
aika harvoin näin hypnoottisesti
mukaansa. Aivan mahtava teos, ja
tauluista olen selaillut vasta esi-isiämme.
Jos tätä kautta saa sanaa perille, niin
kiittäisin lämpimästi kaikkia tämän kirjan
julkaisemisen mahdollistaneita!"
Aurinkoisin terveisin, Mika.

1/2017

UUDISRAIVAAN HENKEÄ

NISKASEN SUVUN TARINA

Niskasten sukukirjan "Uudisraivaajan henkeä" (osat 1-2) tilaus

Tilaajan nimi		
Lähiosoite		
Postinumero ja postitoimipaikka		
Sähköposti		
Puhelinnumero		
Jäsennumero		
Tilaan kirjoja kpl		
Toimitustapa	☐ Postiin	☐ Noudan jakelijalta

Kirjojen hinta on 80 € jäsenille (vuoden 2017 jäsenmaksu maksettu) ja 100 € muille. Hintaan tulee vielä pakkaus- ja postituskulut, jos kirjat halutaan postiin (lähimpään postitoimistoon). Postituskuluja ei tule jos kirjat noudetaan joltakin kirjan jakelijalta. Jakelijat ilmoitetaan myöhemmin.

Kirjat maksetaan vasta sitten, kun saat tämän ilmoituksen perusteella tilinumeron ja viitenumeron. Kirjat toimitetaan tilaajalle, kun maksu on kirjautunut annetulla viitenumerolla.

Lähetä täytetty lomake:
Niskasten sukuseura ry
Näätätie 16 A, 0800 HELSINKI
tai rekisteri.niskanen@kolumbus.fi

Jumala sanoi Nooalle: "Tee itsellesi arkki honkapuista, rakenna arkki täyteen kammioita ja tervaa se sisältä ja ulkoa."

Tervan tie

Teksti ja kuvat Jouko Niskanen

Terva oli Suomen ensimmäinen vientituote, kauppatavara, jota vietiin jo 1500-luvulla Eurooppaan. Tervaa on poltettu Pohjanmaalla myyntiä varten jo 1570-luvulla. Seuraavalla vuosisadalla tervan valmistus kehittyi suurtuotannoksi Järvi-Suomen alueella sekä kapealla Pohjanlahden rannikko-vyöhykkeellä listä Vaasaan. Tervalla kyllästettiin puulaivat, köydet, paanukatot, veneet, reet, kärrypt sekä työkalut. 1700-luvulla Järvi-Suomen tervanpoltto tyrehtyi kuljetusvaikeuksien vuoksi ja tervan tuotanto siirtyi Pohjanmaalle ja Kainuuseen. Vuonna 1765 Oulu sai tapulikauppaoikeudet, ja v. 1781 Oulun Toppilansalmeen perustettiin Tervahovi, jonne tervanpolttajat tervansa soutivat. Oulusta tuli Arkangelin kanssa maailman suurin tervasatama ja tervanviejä.

Kun Pohjanmaan rannikolla ei enää riittänyt puuta tervanpolttoon, ja puulle tuli muutakin käyttöä, tervanpoltosta tuli Kainuussa lähes pääelinkeino. Varsinkin katovuosina väestön oli pakko henkensä pitimiksi hankkia lisäelantoa tervanpoltosta. Tuottoisaa köyhän korpikansan tervan myynti ei ollut. Se velkaantui pikku hiljaa entistä enemmän rikkaille Oulun tervaporvareille.

Terva kuljetettiin vesistöjä pitkin Hyrynsalmen ja Sotkamon reiteiltä Oulujärven kautta ja Oulujokea pitkin Ouluun. Matka kesti 2-3 viikkoa, joskus kauemminkin huonojen sääolojen vuoksi. Vesistöt olivat parhaita kulkuväyliä ja muu väestö käytti tervaveneitä matkalla Ouluun ja sai näin kokea jännittäviä hetkiä tervaveneiden kyydissä koskia laskiessaan.

Kajaaninjoen suuret kosket, Koivukoski ja Ämmäkoski, olivat pahimmat esteet tervansoutajien viedessä tervalastinsa Ouluun. Hankalaksi ja kalliiksi kävi koskien ohittaminen maitse kajaanilaisen ajomiesten avulla. Koskia perattiin ja kunnostettiin kunnes sitten v. 1847 koskiin valmistui sul-

Kainuuta halkoo kantatie 76 "Tervan tie"

kulaittein varustetut kanavat. Näiden kautta kulki vuosittain 6000-10000 tynnyriä tervaa. Rautatien valmistuttua Kajaaniin v. 1904 tervansoutu vähitellen hiipui ja kanavien käyttö väheni. Lopulta sulut suljettiin v. 1915. Koivukosken kanava purettiin ja Ämmäkosken kanava täytettiin mailla. Kanava on kaivettu uudelleen esiin tervansoutunäytöksiä varten. Viimeisen tervaveneen sanotaan laskeneen alas Oulujokea v. 1927.

Kainuulainen tervavene "Paltamo"

Samuli Paulaharju: "Se on omituinen vene, pitkä ja kapea suikelo, joka ylpeänä nostaa pitkää nokkaansa ja kopeana kohottaa peräpuoltaan. Joki ja terva, kuohuvat kosket ja ukkojen äly ovat sen yhdessä keksineet ja kehittäneet."

Kainuulainen tervavene on soutuveneestä kehitetty oma venetyyppi. Alkuaikoina veneet olivat 7-9 metriä pitkiä, myöhemmin 11-15 metriä, joihin mahtui 25 tynnyriä. Veneen paino täydessä lastissa oli 4000 kiloa. Lisäksi veneessä oli korokelaidat varppeet ja räpeet. Varustuksiin kuului myös purje, joka sopivilla tuulilla auttoi järvien ylityksissä. Veneessä oli yleensä kaksi soutajaa ja perämies.

1/2017

Sanontoja

Työ on kuin tervan juontia.
Uni ja ruoka maistuu, mutta työ on kuin tervaa.
Työ yksin kuin tervaa, mutta yhdessä hunajaa.
Mitä teet, tee se tervan kanssa.
Liikkuu kuin täi tervassa.
Jos ei sauna, viina ja terva auta, niin tauti on kuolemaksi.
Kahvi on mustaa kuin tervaa.
On kuin harakka tervatulla katolla, kun pyrstö irttoa niin nokka tarttuu.
Tervaraha = sakkoraha kirkolle ennen häitä tapahtuneesta synnytyksestä.
Kalevala: "Mieli ei tervoa parempi, sydän ei syttävä valkeampi."
Ilmari Kianto: "Loru upposi yleisöön kuin kuuma terva kuumaan puuhun."

TERVANSOUTUNÄYTÖS

Kesäsunntaisin alkaen 2.7. tervansoutunäytös Kajaaninjoen tervakanavalla ylävirralta alajuoksulle tervakanavan läpi. Kuvat ovat viime kesän näytöksestä.

Ensiyrittämällä Helsingin valtuustoon

Teksti: Maija Pöyhönen Kuvat: Dani Niskanen

Palmusunnuntain aattoiltana kävelin Uspenskin katedraalista Esplanadia pitkin koristellut, – ehtoopalveluksessa siunatut – virpovitsat sylissäni, kun minulle tarjosi vaalimainosta kohtelias nuori mies. Koska olin jo ennakkopäivänä äänestänyt, minä en meinannut edes pysähtyä, mutta toisin kävi, sillä mainoksesta huomasin, että Helsingin valtuustoon pyrkivä oli nimeltään Niskanen – siis joku tuntematon sukulainen! Ihan pakko oli jäädä keskustelemaan.

Selvisi, että ehdokas oli Dani Niskanen, pari vuotta sitten Helsinkiin opiskelemaan tullut nuori mies, joka uskoi, että hänellä on hyvät mahdollisuudet mennä läpi rankasti töitä tehneen, suuren tukijoukkonsa avulla. Minusta, vuosikymmeniä Helsingissä asuneesta vanhasta rouvasta, tämä toiveikkuus kuulosti vähintään utopistiselta, niin moni sinne halusi. Mutta Dani onnistui.

Dani on kotoisin Keski-Suomesta, Laukaasta. Isä, Toivo Niskanen, on sähkömies Valtran traktori- tehtaalla Suolahdessa ja äiti Marjut Niskanen toimii Laukaan kunnan vammaispalvelussa. Perheeseen kuuluu myös yksi tytär. Isä Toivo syntyi Sonkajärven Kettukylässä, missä hänen vanhempansa Emil ja Aili Niskanen asuivat. Aili Niskanen oli syntyjään Vornasia, Raja-Karjalan evakkoja.

Dani ja sisko Roosa ovat molemmat suorittaneet ylioppilastutkintonsa Laukaan lukiossa.

Piditkö koulunkäynnistä?

- Yleensä pidin. En ole käytännöllinen ihminen, joten ikävintä koulussa olivat käsityöt. Eniten pidin yhteiskuntaopista, liikunnasta ja matematiikasta. Lukioaikana olin vaihto-oppilaana Yhdysvalloissa Mississipissä. Tuo vuosi vaikutti minuun syvästi. Opin sosiaalisia taitoja ja toisaalta arvostamaan Suomea. Sitä kautta koin myös yhteiskunnallisen

heräämisen. Halusin vaikuttaa.

Kun Dani vaihtovuoden jälkeen palasi kouluun, edessä olivat kuntavaalit. Dani lähti Laukaassa ehdolle. Hänet valittiin ensimmäiseksi varavaltuutetuksi ja hän pääsi jäseneksi koulutuslautakuntaan. Helsinkiin muutettuaan hän halusi jatkaa vaikuttamista ja pyrki täällä ehdolle Kokoomuspuolueen listalta. Muu perhe ja suku ovat kuulemma hyvin epäpoliittisia.

Oliko ääntenlaskun alusta asti selvää, että pääset läpi?

- Ääntenlaskentaoli minun osaltani melkoinen trilleri. Ennakkoäänten jälkeen olin menossa läpi. Myöhemmin olin taas putoamassa lähes varmasti ja loppuillasta tilanne meni todella tiukaksi. Lopulta kun kaikki äänet oli laskettu, olin tasoissa toisen henkilön kanssakamppailemassa Kokoomuksen viimeisen läpimenijän paikasta. Tarkastuslaskennassa sain kuitenkin sen verran lisä-ääniä, että minut valittiin 10 äänen marginaalilla Helsingin nuorimmaksi valtuutetuksi.

Ääniä tuli yhteensä 634. Helsingin valtuustossa Dani aikoo pitää huolta erityisesti turvallisuuteen ja tehokkuuteen liittyvistä asioista. Hyvän yhteiskunnan ja kaupungin tulisi hänen mielestään perustua turvallisuutta ja ihmisten hyvinvointia edistävälle politiikalle. Eturyhmäpolitikointia hän ei hyväksy, vaan kaikessa päätöksenteossa pitäisi pienen ryhmän sijaan aina katsoa kaupunkilaisten kokonaisuutta.

Sinulla ei ole vielä kovinkaan pitkää kokemusta Helsingissä asumisesta. Mistä tiedät, mikä täällä on tärkeää?

- Heti kun muutin tänne - ja oikeastaan jo hieman ennen sitä - aloin opiskella Helsingin asioita. Olen nopea oppimaan ja motivaationi ja intoni on suuri. Väitänkin tuntevani asiat täällä jo aika hyvin, mutta vielä on paljon opittavaa.

Kuntapolitiikassa Laukaassa toimiessaan Dani joutui paneutumaan mm. hallinto- ja kuntalakiin siinä määrin, että julkislainsäädäntö alkoi erityisesti kiinnostaa. Siitä seurasi, että hän pyrki Helsingin yliopistoon oikeustieteelliseen tiedekuntaan. Armeijan jälkeen hän aloitti opinnot syksyllä 2015. Vuotta myöhemmin hän aloitti opinnot myös teologisessa tiedekunnassa oppiakseen lisää Raamattua.

Dani kuuluu Laukaan Helluntaiseurakuntaan, mutta tätä nykyä hän käy säännöllisesti kirkkokuntiin

sitoutumattomassa Suur-Helsingin seurakunnassa Kalliossa. Siellä hän on mukana työssä, joka pyrkii madaltamaan seurakuntaan tuleminen kynnystä.

Jääkö sinulta opiskelun ja politiikan ohella aikaa vielä muuhun?

- Jää toki. Erityisesti tykkään seurakunnassa käymisestä ja palvelemisesta. Lisäksi harrastan liikuntaa ja näen ystäviä sekä toimin radiojuontajana Radio Deissä. Kyllä aikaa riittää, kun vain suunnittelee sen käytön hyvin.

Niskasen perhekuva Laukaasta. Vasemmalta alkaen äiti Marjut Niskanen, isä Topi (Toivo) Niskanen, Dani Niskanen, Brice Ashford Danin amerikkalainen ystävä, LisaAnn Parr edellisen tyttöystävä ja Danin sisko Roosa Niskanen.

Vastavalittu Helsingin kaupunginvaltuutettu taustanaan Kruununhaan rakennuksia.

Terveysdeksi

MUUTOS SUOLAN KÄYTTÖÖN

Kaupan hyllyillä on nykyään kymmeniä erilaisia suolavaihtoehtoja. Millaista suolaa ruoanlaitossa kannattaa käyttää?

Teollinen ruokasuola = valkoinen ruokasuola

Tavallinen pöytäsuola on natriumin ja kloridin kemiallinen yhdiste. Suolasta poistetaan valmistusprosessissa mineraalit, jotka myydään lääkevalmistajille. Suolan teollinen jalostaminen eli mineraalien poistaminen muutti suolan täysin toiseksi tuotteeksi. Jottei suola imisi itseensä kosteutta ja paakkuuntuisi, valmistajat lisäävät suolaan paakkuuntumisen estoisia aineita ja valkaisuaineita saadakseen harmahtavasta suolasta houkuttelevan puhtaan valkoista. Teollinen suola sisältää myös haitallisia lisäaineita kuten alumiinisilikaattia, joka on Alzheimerin taudin aiheuttaja. Kotikäyttöön päätyvä tavallinen pöytäsuola on teollisuuden sivutuotetta eli jätettä. Teollisen suolan käyttö on joillekin terveysriski. Suola estää mineraalien vapaan kulun, lisää nesteiden kertymistä niveliin, lymfajärjestelmään ja munuaisiin sekä aiheuttaa korkeaa verenpainetta, sydän- ja verisuonisairauksia ja aivohalvauksia.

Himalajan suola ja Merisuola

Himalajan suola on muodostunut mannerlaattojen puristuksessa Himalajan vuoristossa kauan ennen teollisuuden aiheuttamia saasteita ja päästöjä. Sitä kutsutaan myös Kristallisuolaksi tai Ruususuolaksi. Merisuola on peräisin merivedestä. Nämä suolat sisältävät noin 90 erilaista mineraalia, kuten rautaa, magnesiumia, kalsiumia, kaliumia, mangaania, sinkkiä, booria, kromia, seleeniä ja jodia.

Oikea suolatasapaino

Riittävä suolan saanti takaa terveellisen aineenvaihdunnan, ruoansulatuksen, entsyymitoiminnan ja yleisen hyvinvoinnin. Puute voi aiheuttaa solujen toiminnan häiriintymistä, rappioitumista, elimistön hapettumista ja kuivumista sekä lihaskramppeja. Kaliumin puutteen aiheuttamia oireita ovat väsymys, lihasheikkous, sydämen rytmihäiriö, turvotus, ummetus ja munuaisten toimintahäiriö. Kaliumia tarvitaan kompensoimaan natriumin vaikutuksia. Molemmat aineet ovat elintärkeitä hermosoluille ja myös aivoille, jotka ilman niitä rappeutuvat.

Mitä suolaa?

Heitä keittiöstäsi pois valkoinen ruokasuola. Himalajan suolaa saa ruokakaupoista, puhdasta Merisuolaa ainakin luontaistuotekaupoista.

Tee itse vichyvesi

¼ tl. puhdistamatonta merisuolaa tai Himalajan suolaa litraan hiilihapotettua vettä, seisota n. ½ tuntia. Juo lasi/pv. viikon ajan, sitten ½ litraa/pv.

1/2017

Suolakääre

Liuota 3 rkl merisuolaa tai Himalajan suolaa litraan lämmintä vettä. Kostuta pyyhe ja laita kipukohtaan 30-45 minuutiksi kolme kertaa päivässä lievittämään kipua ja tulehdusta.

Teksti ja kuvat Jouko Niskanen

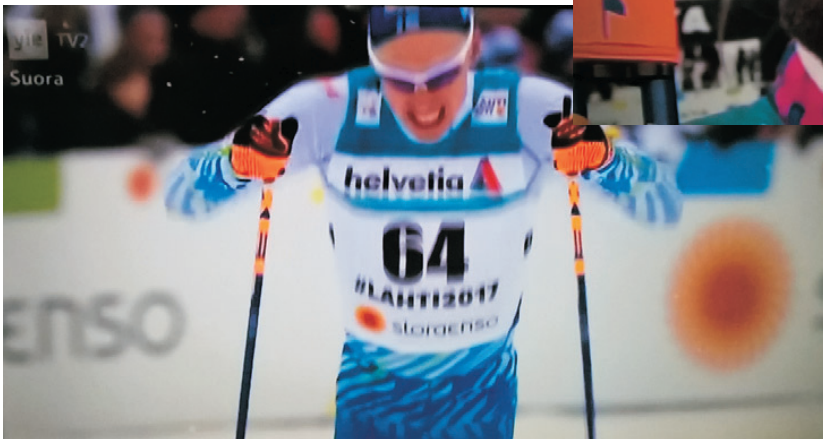

ONNEA IIVO ja KERTTU

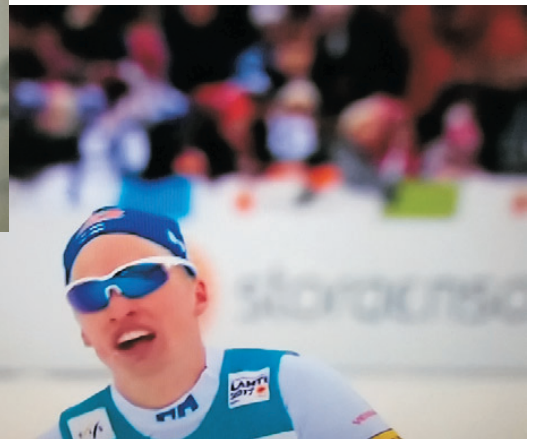
livo Niskaselle perinteisen 15 km:n kultaa ja parisprinttihilhdon pronssia sekä Kerttu Niskaselle viesti-pronssia MM-Lahden koti-kisoista.

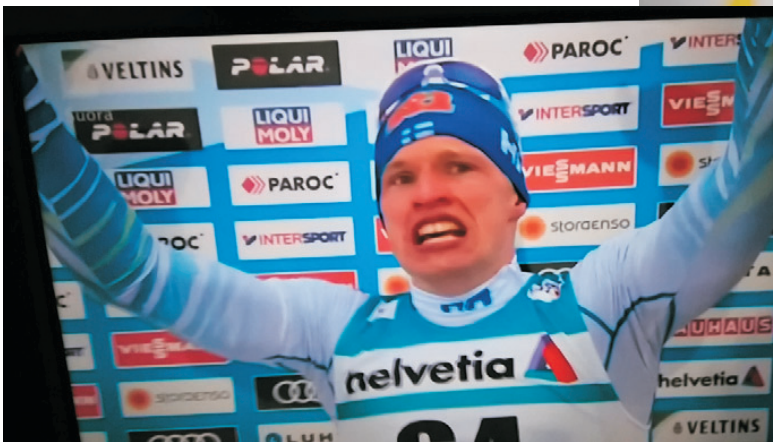
Kertulle viestipronssia

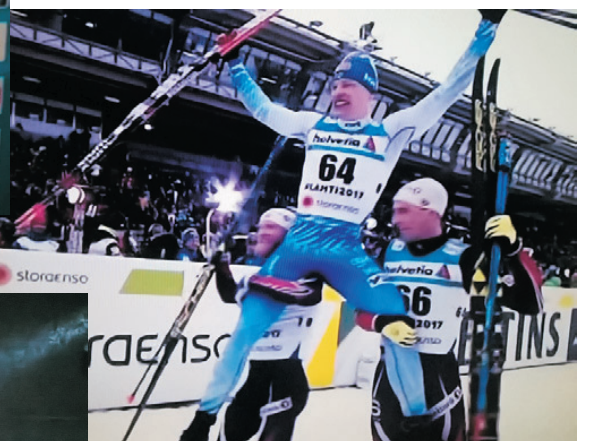
livo loppurutistus

livo maalissa

livo tuuletus

livo kultatuolissa

livo kultajuhlassa Lahden torilla

Sukukokous Järvenpäässä

Sukunimestäni eivät työkaverit osaa päätellä, että olen aikeissa osallistua Niskasten sukukokoukseen, joka pidetään Järvenpäässä elokuussa 2018. Olisi kuitenkin hullua jättää osallistumatta koska kokouspaikka on kovin tuttu.

Sukukokous järjestetään Seurakuntaopistolla, joka sijaitsee Tuusulanjärven maisemissa Järvenpäässä. Kauniissa miljöössä on ollut monipuolista koulutustoimintaa pitkään ja oman sukuni historiasta tiedän, että myös mummini Katri Niskanen on käynyt samalla tontilla pyhäkoulun opettajaopissa.

Nykyään Seurakuntaopisto on osa Kirkkopalvelut-konsernia. Koulutustoimintaa Seurakuntaopisto nimellä järjestetään Järvenpään lisäksi Pieksäällä, Ruokolahdella Jaakkimassa, Lapualla ja Uusikaarlepyyssä. Seurakuntaopiston koulutustarjontaan kuuluvat vahvasti sosiaali- ja terveysalan sekä kasvatus- ja ohjausalan tutkinnot ja niiden lisäksi Seurakuntaopisto tarjoaa monipuolista kurssi- ja koulutustarjontaa niin lukuvuoden aikana kuin kesällä. Seurakuntaopistolla voi opiskella perusopetuksesta aina ammatilliseen jatkokoulutukseen asti.

Järvenpään tontilla tapahtuu paljon. Kirkkopalvelut konsernin lisäksi kampusalueella toimii Kirkon Koulutuskeskus ja Eteva Kuntayhtymä. Dia-konia-ammattikorkeakoulu oli yksi pitkäaikainen koulutusalan toimija Seurakuntaopiston kampuksella kunnes se muutti jonkin aika sitten Helsinkiin.

Seurakuntaopistolla on hyvät majoituspalvelut ja majoittujia onkin eritasoisissa majoitustiloissa ympäri vuoden. Seurakuntaopiston A-rakennuksessa toimii Amican ravintola Yolanda, jossa lukuvuoden aikana ruokailee suuri joukko opiskelijoita ja henkilökuntaa ja kesällä Yolanda palvelee kursivieraita.

Tuusulanjärven kulttuurimaisemat tarjoavat myös muita erinomaisia palveluita. Seurakuntaopistolle tullessa sekä lähin juna- että linja-autopysäkki on nimeltään Ainola ja Sibeliuksen Ainolalle onkin Seurakuntaopistolta näköyhteys. Suosittelen sukukokoukseen osallistuville sekä Järvenpään että Tuusulan kulttuurimaisemia ja toivotan kaikki tervetulleiksi Seurakuntaopistolle.

Anna-Leena Klemetti-Falenius
Seurakuntaopiston lehtori
Niskasten sukuseuran jäsen

Haapajärven sukukokousyleisöä 2015.

*Niin olet tullut taas, kevät, valkein aamuin ja illoin,
tuoksuen tullut sa oot, laulaen tullut sa oot!*

*Oi kevät, ihmehen ihme, sun tullessas maailma nuortuu
nuoreks uudestaan, nuortuu ja voimakas on.*

*Niin myös lapselle maan suot uskoa, unta ja voimaa,
kirkkaudestasi taas juoda mun silmäni suot.*

V. A. Koskenniemi

1/2017

Niskasten sukuseuran hallitus 2015-2018

Puheenjohtaja

Helvi Klemetti Loimaa

040-8462 507

helvi.klemetti@seutuposti.fi

Varapuheenjohtaja

Sirkku-Marja Salakari Kirkkonummi

050-3371 291

sirkku-marja.salakari@elisanet.fi

Jäsenrekisterin hoitaja

Antti Niskanen Helsinki

040-5000 561

rekisteri.niskanen@kolumbus.fi

Sihteeri

Markku Niskanen Seinäjoki

040-5963 528

markun45@gmail.com

Jäsen

Kimmo Niskanen Haapajärvi

0400-299 412

prokimmo@gmail.com

Rahastonhoitaja

Jouko Niskanen Sotkamo

044-5144 143

niskjo@hotmail.com

Jäsen

Maija Pöyhönen Helsinki

045-8567 627

maija.poyhonen@kolumbus.fi

Sotkamolaissyntyinen, nykyisin Vantaalla asuva Reijo Niskanen on lahjoittanut sukuseuralle omakustannekirjojaan myytäväksi. Tuotto kirjoista menee kokonaan sukuseuran hyväksi.

Kirjojen kappalehintaa on 5 euroa. **Tilaukset:** Jouko Niskanen puh. 044-5144143 tai niskjo@hotmail.com

SUKUSTANDAARI

Sukuseuran pöytästandaarin

heraldinen selitys: "Valkoisella kankaalla musta kärrynpyörä, jonka keskellä punainen tapuli, ovi, luokkuja tupsut keltaiset. Kärrynpyörä kuvaa ajanratasta, sukupolvien kiertokulkua sekä entisajan kulkuvälinettä. Tapuli kuvaa suvun ikäikaista asuinpaikkaa Pielavedellä".

Tilaa lahjaksi, muistoesineeksi tai juhlapöydän arvokkaaksi koristeeksi suvun tunnus pöytästandaari. Hinta 30 euroa + postitus 9,90 e. Tilaukset: 044-5144143 tai niskjo@hotmail.com

*Snellman, Suomen suvun yössä
olit silmä näkevin,
olit aamu-ajan työssä
vasara ja alasin.
Täkonut on sanas rautaan
valhe tylsäks aseitaan,
mennyt häpeällä hautaan,
mut sun sanas kunniaan.*

NISKASET

Niskasten sukuseura ry:n jäsenlehti 1/2017

Lehden toimitus: Jouko Niskanen
niskjo@hotmail.com

Painos: 440 kpl

Taitto ja paino: Sotkamon Kirjapaino
Tmi Kari Simonen